

СОВЕТ СТАРОАЙМАНОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АКТАНЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
423739, село Старое Айманово, ул.Новая,5А

Тел/факс (885552)3-44-52
Saym.Akt@yandex.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ИСКЕ АЙМАН АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ
423739, Иске Айман авылы, Яңа ур.,5А

№5

КАРАР

8.04.2021ел

Актаныш муниципаль районы Иске Айман авыл жирлегендә инициатив проектларны
гамәлгә ашыру тәртибе турында

Россия Федерациисе Бюджет кодексының 74 һәм 86 статьялары, «Россия Федерациисендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26.1 статьялары нигезендә, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Айман авыл жирлегендә яшәүчеләрнең инициатив проектларда катнашуын активлаштыру максатында, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы « Иске Айман авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Актаныш муниципаль районы Иске Айман авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Айман авыл жирлегендә инициатив проектларны гамәлгә ашыру тәртибен күшымта нигезендә расларга.
2. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының рәсми сайтында « Иске Айман авыл жирлеге» бүлгөндә урнаштырырга.
3. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

Совет Рәисе

_____ М.Р.Ахметханов

Татарстан Республикасы
Актаныш муниципаль районы
Иске Айман авыл жирлеге
Советы каарына 8.04.2021 ел,
№5 күшымта

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы
Иске Айман авыл жирлекендә инициатив проектларны
тәкъдим итү, керту, фикер алышу һәм карау тәртибе

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1нче статья. Әлеге тәртипне җайга салу предметы

1. Әлеге тәртип Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Айман авыл жирлеке» муниципаль берәмлеке Уставы (алга таба - жирлек Уставы) нигезендә, инициатив проектларны тәкъдим итү, керту, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алу белән бәйле рәвештә барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрне җайга сала.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбенә финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициатив проектларны тәкъдим итү, керту, фикер алышу, карау һәм сайлап алу белән бәйле мөнәсәбәтләргә әлеге тәртип нигезләмәләре, әгәр Татарстан Республикасы законы һәм (яисә) башка норматив хокукый акты белән һәм Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Айман авыл жирлеке Советының алар нигезендә кабул ителгән каарлары белән башкасы каралмаган булса, кулланылмый.

2 нче статья. Инициатив проектлар

1. Инициатив проект дигендә, әлеге тәртиптә Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Айман авыл жирлеке халкының (алга таба - жирлек) жирлек халкы яисә аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия чараларны гамәлгә ашыру турындагы тәкъдиме жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яисә жирле үзидарә органнарына бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү аңлашыла.

2. Инициатив проект үз эченә тубәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

- 1) жирлек халкы яисә аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия проблеманы тасвирлау;
- 2) курсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;
- 3) инициатив проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;
- 4) инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәклө чыгымнары алдан исәпләү;
- 5) инициатив проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;
- 6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның планлаштырыла торган (мөмкин булган) финанс, мәлкәт һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

- 7) инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен, планлаштырылган инициатив түләүләр күләменнән тыш, әлеге акчалардан файдалану күздә тотылган очракта, жирлек бюджеты акчалары күләменә қурсәтмә;
- 8) әлеге тәртипнәң 3 статьясы нигезендә, жирлек территориясенә яисә аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак өлешен қурсәтү;

3. Инициатив проект әлеге статьяның 2 өлешендә каралған белешмәләрне үз эченә алған проектны тасвирлауны үз эченә ала, аңа инициатор каары буенча график һәм (яисә) таблица материаллары күшымта итеп бирелергә мөмкин. Проектны тасвирлауның якынча формасы һәм аны тутыру буенча рекомендацияләр жирлекнәң башкарма комитеты тарафыннан раслана.

3 нче статья. Халық мәнфәгатьләрендә инициатив проектлар гамәлгә ашырыла ала торган территорияне билгеләү

1. Инициатив проектлар жирлек халкы мәнфәгатьләрендә, шулай ук түбәндәге территорияләрдә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә тормышка ашырылырга мөмкин:

- күпфатирлы йортның подъезды;
- күпфатирлы йорт;
- күпфатирлы йортлар һәм (яки) торак йортлар төркеме (шул исәптән урам, квартал яки планлаштыру структурасының башка элементы);
- торак микрорайоны;
- торак микрорайоннар төркеме;
- торак пункты;
- торак пунктлар төркеме;
- жирлек;

2. Жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне (жирле үзидарә органнарына бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү һәм (яки) аерым муниципаль программалар чарапарын үтәү буенча инициатив проектларны гамәлгә ашыру максатларында жирлек башкарма комитеты каары (шул исәптән муниципаль программаны раслау турындағы каар) жирлек территориясен өлешләргә (округка) булу каралырга мөмкин. Құрсәтелгән очракта инициатив проектлар жирлек территориясенең (округ) тиешле өлеше чикләрендә тәкъдим ителә, тикшерелә һәм гамәлгә ашырыла.

2 бүлек. Инициатив проектларны тәкъдим итү һәм тикшерү

4 нче статья. Проектның инициаторлары

1. Инициатив проектны көртү турындағы инициатива белән чыгыш ясарга хокуклы:

- 1) Жирлек территориясендә яшәүче, уналты яшькә житкән, кимендә ун граждан булган инициатив төркем (алга таба - инициатив төркем);
- 2) территориаль ижтимагый үзидарә органнары;
- 3) авыл торак пунктының старостасы;
- 4) жирле ижтимагый берләшмәләр яисә ижтимагый берләшмәләрнең жирле бүлекчәләре, башлангыч профсоюз оешмалары, торак милекчеләре ширкәтләре, бакчачылық яки яшелчәчелек коммерцияле булмаган ширкәтләре.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгөн затлар (алға таба-проект инициаторлары):

- 1) инициатив проект өзөрлиләр;
- 2) инициатив проект турында фикер алышуны оештыралар яисә әлеге бүлек нигезләмәләре нигезендә инициатив проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча гражданнар фикерен ачыклауны тәэммин итәләр;
- 3) жирлек башкарма комитетына инициатив проект көртәләр;
- 4) инициатив проектны гамәлгә ашыруны контрольдә тотуда катнашалар;
- 5) башка хокукларны гамәлгә ашыralар һәм әлеге тәртиптә һәм аның нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукий актларда билгеләнгән вазыйфаларны үтиләр.

3. Инициатив төркем төзу һәм аның әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгөн мәсьәләләр буенча каарлар территориаль ижтимагый үзидарә органнары булган проект инициаторлары тарафыннан территориаль ижтимагый үзидарә Уставы нигезендә кабул ителә.

5. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгөн мәсьәләләр буенча каарлар ижтимагый берләшмәләр булган проект инициаторлары тарафыннан аларны гамәлгә кую документлары нигезендә кабул ителә.

5 нче статья. Инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарың фикерен ачыклау

1. Инициатив проект, инициатив проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла торган жирлек халкы яисә аның бер өлешенең халкы тарафыннан хупланырга тиеш.

2. Проект инициаторы гражданнарның инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча фикерен түбәндәге формаларда ачыклауны оештыра:

- гражданнар жыенында инициатив проектны карау;
- гражданнар жыелышында яисә конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында яисә конференциясендә инициатив проектны карау;
- гражданнардан сораштыру үткәрү;
- инициатив проектка ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю.

3. Проектның инициаторы инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарың фикерен ачыклауның берничә төреннән файдалану турында карар кабул итәргә хокуклы.

6 нчы статья. Инициатив проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыены

1. Инициатив проектны күрсәту мәсьәләләре буенча гражданнар жыены (алға таба - жыен) проект инициаторы мөрәжәгате нигезендә жирлек Башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Жыен үткәру турында проект инициаторының мөрәжәгатендә түбәндәгеләр күрсәтелә: - проект инициаторы турында мәгълүмат (инициатив төркем әгъзаларының фамилиясе, исеме, атасының исеме, яшәү яки тору урыны турында

белешмәләр, авыл торак пункты старостасының фамилиясе, исеме, атасының исеме, чара проектының башка инициаторының исеме һәм аның урнашу урыны);

- инициатив проект түрүнде мәгълүмат;
- инициатив проектны күрсәту мәсьәләләре буенча жирлекнәң башкарма комитеты белән үзара хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларның фамилиясе, исеме, атасының исеме, телефон номеры;
- җыенны уздыру датасы, вакыты һәм урыны түрүнде тәкъдимнәр;

3. Жыен жирлек Уставы белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

4. Жыен үткәрү түрүнде берничә үтенеч көргән очракта, бер жыенда берничә инициатив проект каралырга мөмкин.

7 нче статья. Инициатив проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар җыелышы

1. Инициатив проектны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар җыелышы (алга таба - җыелыш) проект инициаторы карапы белән билгеләнә һәм үткәрелә.

2. Жыелыш авыл жирлеге территорииясе өлешендә үткәрелә, анда яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә инициатив проектны тормышка ашыру планлаштырыла. Әгәр дә бу проектны тормышка ашыру жирлек халкы мәнфәгатьләрендә планлаштырыла икән, жирлек территорииясенең төрле өлешләрендә берничә җыелыш үткәрелергә мөмкин.

3. Жыелышта уналты яшькә житкән, тиешле территорииядә яшәүчеләр катнаша ала.

4. Жыелыш үткәрелергә мөмкин:

1) Турыдан-туры формада - көн тәртибендәге мәсьәләләре буенча фикер алышу һәм тавышка куелган мәсьәләләре буенча каарлар кабул итү өчен халыкның бердәм булу формасында;

2) Турыдан-туры һәм читтән торып - көн тәртибе һәм тавыш бирүгә куелган мәсьәләләре буенча каарлар кабул итү мәсьәләләре буенча турыдан-туры фикер алышу мөмкинлеген күздә тоткан рәвештә - шулай ук халыкның каарларының билгеләнгән срокта яисә җыелыш үткәрү түрүндагы хәбәрдә күрсәтелгән адрес буенча яисә <http://aktanysh.tatarstan.ru> сайтын кулланып тавыш бирү мөмкинлеген күздә тоткан рәвештә түбәндәгә форма - «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә.

5. Бер җыелышта берничә инициатив проектны карау мөмкин. Элеге очракта җыелышны оештыру һәм үткәрү буенча хокуклар һәм бурычлар проектлар инициаторлары белән бергә гамәлгә ашырыла.

6. Жыелыш үткәрү, документлар әзерләү һәм жибәрү буенча чыгымнарны проект инициаторы башкара.

7. Жирлек башкарма комитеты проект инициаторына җыелышны үткәрүдә ярдәм итә, шул исәптән аны үткәрү өчен бушлай бина бирә. Жирлек башкарма комитеты карапы белән җыелышлар үткәрү өчен бирелә торган бүлмәләр исемлеге билгеләнергә мөмкин.

8. Жыелыш 25 кешедән дә ким булмаган катнашучылар арасында хокуклы дип санала.

8 нче статья. Жыелыш үткөрүгө әзерлек

1. Жыелышны уздыру турында проект инициаторының каарында түбәндәгеләр күрсәтелө:

- фикер алышу өчен жыелыш үткөрелө торган инициатив проект;
- жыелышны үткөрү формасы (турыйдан-туры яки турыйдан-туры-читтән торып);
- жыелышның көн тәртибе, ә жыелышны турыйдан-туры-читтән торып үткөрү очрагында - халық тавыш бирүләрен уздыру планлаштырыла торган мәсьәләләр;
- жыелыш уздыру датасы, вакыты, урыны, ә жыелыш турыйдан-туры-читтән торып уздырылган очракта - шулай ук тавыш бирүгө куелган мәсьәләләр буенча халыкның каарларын кабул итү тәмамлану датасы, һәм мондый каарлар тапшырылырга тиешле урыны яисә адресы, яки тавыш бирүгө куелган мәсьәләләр буенча тавыш бирү өчен махсуслаштырылган сайттан файдалану турында карар;
- жыелышта катнашучыларның яки жыелышны турыйдан-туры-читтән торып үткөрү очрагында көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышуларда катнашучыларның фаразланган саны;
- жыелыш үткөрелө торган территориядә яшәүчеләргө, аны үткөрү турында хәбәр итү ысууллары;

2. Проект инициаторы жирлек башкарма комитетына жыелышны үткөрү турында 10 көннән дә соңга калмыйча язма хәбәрнамә жиберә.

3. Жыелыш үткөрү турындагы хәбәрнамәдә күрсәтелө:

- проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилиясе, исеме, атасының исеме, аларның яшәү яисә тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пункты старостасының фамилиясе, исеме, атасының исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашкан урыны);
- әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләр;
- жыелышны оештыру һәм үткөрү буенча боеру функцияләрен башкарырга вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, телефон номерлары.
- жыелышны үткөрүдә ярдәм итү, шул исәптән жыелышны үткөрү өчен бина бирү (жыелышны турыйдан-туры-читтән торып үткөрү очрагында турыйдан-туры фикер алышу) һәм (яки) тавышка куелган мәсьәләләр буенча халық тавыш бирү өчен махсус сайттан файдалану турында үтенеч;

4. Жыелышны уздыру турындагы хәбәрнамәгә проектның инициаторы һәм аны оештыру һәм үткөрү буенча боеру функцияләрен башкарырга вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана. Инициатив төркем исеменнән жыелышны үткөрү турында хәбәрнамә инициатив төркем тарафыннан аны оештыру һәм үткөрү буенча боеру функцияләрен үтәргө вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана.

5. Жыелышны үткөрү өчен бина бирү турындагы үтенеч булганды, жирлек башкарма комитеты хәбәрнамә көргөн көннән өч көн эчендә проект инициаторына бина бирү мөмкинлеге турында хәбәр итә яки жыелыш үткөрү урынын һәм (яки) датасын һәм вакытын үзгәртергә тәкъдим итә. Проектның инициаторы күрсәтелгән

тәкъдимне алған көннән алып өч көн эчендә жыелышны уздыру урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртүгә ризалығы яисә килешмәве түрінде хәбәр итәргә тиеш.

6. Жирлек башкарма комитеты жыелыш үткәру түрінде белешмәләр урнаштыра, шул исәптән инициатив проект белән танышу тәртибе түрінде, жирлекнең рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә яисә махсуслаштырылган сайтта: - жыелыш үткәру түрінде хәбәр алғаннан көннән соң өч көн эчендә; - проект инициаторы ризалығын алғаннан соң ике көннән дә соңға калмыйча, жыелышны уздыру урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәрту түрінде тәкъдим белән урнаштыра.

7. Жирлекнең башкарма комитеты, жыелыш үткәрудә ярдәм итү проекти инициаторына ярдәм итү максатыннан, вәкаләтле вәкил билгеләргә хокуклы. Вәкаләтле вәкилне билгеләү түрінде жирлек башкарма комитеты алдан ук проект инициаторына хәбәр итә.

9 нчы статья. Жыелышны түрүдан-туры формада үткәру тәртибе

1. Жыелыш башланганчы проект инициаторы жирлек башкарма комитеты тарафыннан раслана торған форма буенча исемлек төзү белән жыелышта катнашкан гражданнарны теркәүне тәэммин итә. Жыелышта катнашкан гражданнар исемлеге жыелыш беркетмәсенең аерылғысыз өлеше булып тора.

2. Жыелышның көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча тавыш бирү тәртибе жыелышта катнашуучыларның күпчелек тавышы белән раслана. Жыелышның көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча каарлар жыелышта катнашуучыларның күпчелек тавышы белән кабул итәлә.

3. Жыелыш проект инициаторы вәкиле тарафыннан ачыла. Жыелышны алып бару өчен рәис һәм секретарь сайланы.

4. Рәис жыелышны алып бара, көн тәртибендәге сорауларны игълан итә, жыелышта катнашуучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә, жыелыш тарафыннан кабул итегән каарларны формалаштыра, аларны тавышка күя, тавыш бирү нәтижәләрен игълан итә.

5. Секретарь жыелыш беркетмәсе алып бара, анда жыелыш кабул иткән барлық каарлар чагылдырыла, алар буенча тавыш бирү нәтижәләре күрсәтелә. Жыелыш беркетмәсенә жыелыш секретаре һәм рәисе кул күя.

6. Жыелыш беркетмәсендә күрсәтелә:

- жыелышны үткәру урынын һәм вакыты;
- жыелышта катнашкан гражданнар саны;
- яшәү урынын күрсәтеп, жыелыш рәисе һәм секретаре түрінде белешмәләр;
- жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлеге;
- көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча кабул итегән каарлар.

10 нчы статья. Жыелышны түрүдан-туры, читтән торып үткәру тәртибе

1. Жыелышның көн тәртибендәге мәсьәләләрне түрүдан-туры карап тикшерү һәм тавышка күелгән мәсьәләләр буенча каарлар кабул итү әлеге тәртипнең 9 статьясында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Турыдан-туры фикер алышуда катнашмаган затлар жыелыш үткөрү турындағы хәбәрдә күрсәтелгән урынга яисә адрес буенча тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча язма формада рәсмиләштерелгән каарны жибәрергә хокуклы. Каарның яқынча формасы жирлекнәң башкарма комитеты тарафыннан раслана.

3. Турыдан-туры, һәм читтән торып үткәрелә торган жыелышта катнашучылар булып, турыдан-туры фикер алышуда катнашкан затлар, шулай ук каарлар кабул итү тәмамланганчы алынган затлар санала.

4. Жыелыш турыдан-туры һәм читтән торып уздырылган очракта, махсуслаштырылган сайттан файдаланып, жыелыш үткөрү һәм турыдан-туры фикер алышуда катнашмаган затларның тавыш бирү турында хәбәр урнаштырылган очракта, көн тәртибе мәсьәләләре буенча әлеге сайтта уздырыла.

5. Жыелышның махсуслаштырылган сайтын кулланып жыелышның көн тәртибе мәсьәләләре буенча тавыш бирү жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләр тарафыннан гамәлгә ашырыла, шәхсән көн тәртибендәге һәр мәсьәлә буенча «риза», «каршы» яки «тоткарландым» дигән формулировкалар белән белдерелгән көн тәртибенең һәр мәсьәләсе буенча каар күрсәтү юлы белән электрон формада башкарыла. Махсус сайтны кулланып тавыш бирүдә катнашучылар булып, тавыш бирү датасына һәм вакытына кадәр, электрон формада тавыш биргән кешеләр санала. Халыкны идентификацияләү бердәм идентификация һәм аутентификация системасы хисап язмасын кулланып башкарыла.

Тавыш бирү аның башлану датасы һәм вакыты белән, тәмамлану датасы һәм вакыты тәмамланганчы, тәнәфесsez үткәрелә.

6. Махсус сайтны кулланып тавыш бирү нәтижәләре беркетмә рәвешендә формалаштырыла һәм сайтта мондый тавыш бирү тәмамланғаннан соң, бер көн эчендә урнаштырыла. Расланган тавыш бирү беркетмәсен, жирлек башкарма комитеты проект инициаторына аларны формалаштырганнан соң, өч көн эчендә жибәрә. Күрсәтелгән беркетмә жыелыш беркетмәсенең аерылгысыз өлеше булып тора.

7. Тавыш бирүне уздырганда жыелышта катнашучы һәр кешедән «Шәхси мәгълүматлар турында» Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалыгы алышырга тиеш.

8. Тавыш бирү тәмамланғаннан соң, сорашып белешү юлы белән яисә махсуслаштырылган сайт кулланып, секретарь жыелыш беркетмәсен әзерли, аңа секретарь һәм жыелыш рәисе имза сала.

9. Турыдан-туры һәм читтән торып уздырыла торган жыелыш беркетмәсендә күрсәтелә:

- Турыдан-туры фикер алышу урыны һәм вакыты;
- читтән торып тавыш бирү ысулы, аның башлану һәм тәмамлану вакыты;
- жыелышта катнашкан гражданнар саны;
- яшәү урынын күрсәтеп, жыелыш рәисе һәм секретаре турында белешмәләр;
- жыелышның көн тәртибе, турыдан-туры фикер алышудагы чыгышларның әчтәлеге;
- көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча кабул ителгән каарлар һәм алар буенча тавыш бирү нәтижәләре.

**11 нче статья. Инициатив проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча
гражданнар конференциясен үткәру**

1. Инициатив проектны гамәлгә ашыру күздә тотылган, 16 яшькә житкән кешеләр саны 1000 кешедән артып китсә, инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясе (алга таба - конференция) үткәрелергә мөмкин.

2. Конференция әлеге тәртипнең 7-10 статьяларында билгеләнгән тәртиптә, әлеге статьяда билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып үткәрелә.

3. Конференцияне үткәру турында проект инициаторы каарында, әлеге тәртипнең 8 статьясындагы 1 өлешендә каралган нигезләмәләр белән беррәттән, күрсәтелергә тиеш:

- 16 яшькә житкән, территориядә яшәүче 100 кешедән 1 делегаттан да ким булмаган сайлау өчен вәкиллек нормасы; - делегатларны сайлау өчен жыелышлар уздыру сроклары һәм тәртибе.

4. Конференция беркетмәсенең аерылгысыз өлеше булып делегатлар сайлау турында жыелыш беркетмәләре тора.

12 нче статья. Инициатив проектларга ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю

1. Инициатив проектларны хуплап гражданнар имзаларын жыю (алга таба - имзалар жыю) проект инициаторы тарафыннан үткәрелә.

2. Инициатив проектларга ярдәм итү өчен имзалар саны, инициатив төркем әгъзалары имзаларын да кертеп, 25 кешедән дә ким булмаска тиеш.

3. Имзалар жыю түбәндәге тәртиптә башкарыла:

- Имзалар, аларны имза көгазенә керту юлы белән жыела, аның формасы жирлекнен башкарма комитеты тарафыннан раслана;
- имза көгазендә имзалар жыюны гамәлгә ашыручы инициатив проект күрсәтелә;
- имза көгазендә яшәүченең имзасы һәм аны керту датасы куела. Имза һәм аны кую датасын кеше үз кулы белән куя. Имза кую көгазендә куела торган кулланучы турында белешмәләр, имзалар жыюочы зат үтенече буенча, кул кую көгазенә кертелергә мөмкин. Әлеге мәгълүматлар кульязма ысул белән генә кертелә, шул ук вакытта карандаш куллану рөхсәт ителми;
- яшәүче бер үк инициатив проектны яклап бер генә тапкыр имза куярга хокуклы;
- һәр язылу көгазе проект инициаторы вәкиленең имзалары белән расланырга тиеш. Имза салу көгазен раслаганда, имзалар жыюочы проект инициаторы вәкиле үз фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, туган көнен, яшәү урынын үз кулы белән күрсәтә, шулай ук үз имзасын һәм аны керту датасын куя;
- имзалар жыйганды, имза көгазенең алгы һәм арткы ягын тутыру рөхсәт ителә. Шул ук вакытта арткы як имзаларның бердәм нумерациясе белән алгы якның дәвамы булып тора, ә таныклау имзалары һәм имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле турында белешмәләр имза көгазенең арткы ягында бары тик яшәүченең соңғы имзасыннан соң гына куела;
- имзалар жыйганды «Шәхси мәгълүматлар турында» Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган һәр кешенең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалыгы алынырга тиеш.

13 нче статья. Әлеге инициатив проектка ярдәм иту турында гражданнарның фикерләрен ачыклау өчен сораштыру үткәрү

1. Әлеге инициатив проектка ярдәм иту турында гражданнар фикерен ачыклау өчен (алга таба-сораштыру) жирлек халкы инициативасы яисә аның өлешендә үткәрелә, аларда түбәндәгә очракларда инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә:

- инициатив проектны тулаем авыл жирлеге мәнфәгатьләрендә тормышка ашыру тәкъдим ителә;
- инициатив проектны халык мәнфәгатьләрен күздә тотып гамәлгә ашыру тәкъдим ителә, аларның саны 1000 кешедән артып китә.

2. Сораштыру билгеләү өчен проект инициаторы жирлек советына гариза жибәрә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

- сораштыру үткәрү тәкъдим ителә торган инициатив проект;
- проект инициаторының тәкъдимнәре:
 - а) сораштыру үткәрү датасы һәм сроклары турында;
 - б) тәкъдим ителә торган мәсьәләне (мәсьәләләрне) формалаштыру турында;
 - в) сораштыру үткәрү методикасы турында;
 - г) сораштыруда катнашучы муниципаль берәмлек халкының минималь саны турында;
- проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив тәркем әгъзаларының фамилиясе, исеме, атасының исеме, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктының исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны).

3. Әгәр проектның инициаторы инициатив тәркем булса, гариза инициатив тәркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Әгәр проектның инициаторы булып әлеге тәртипнең 4 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән башка затлар торса, гаризага проект инициаторының вәкаләтле заты һәм инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган 10нан да ким булмаган авыл жирлекендә яшәүче кеше имза сала. Бу очракта гаризада шулай ук гаризага (фамилиясенә, исеменә, атасының исеменә, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләргә) кул куйган затлар турында белешмәләр күрсәтелә.

4. Жирлек советы гариза көргөн көннән 30 көннән дә соңға калмыйча аны карый һәм сораштыру билгеләү яки сораштыру бирүдән баш тарту турында карар кабул итә.

5. Сораштыру үткәрү турындағы инициативаны әлеге статьяды билгеләнгән тәртипне бозу, әгәр хокук бозулар инициативаны тәкъдим итүдә катнашкан жирлек халкының ихтыяр белдерүе нәтижәләрен дөрес итеп билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, сораштыру бирүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

6. Инициатив проектларны тәкъдим иту мәсьәләләре буенча гражданнардан сораштыру, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 31 статьясындагы 4 өлеше нигезендә, жирлекнән норматив хокукий актында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

7. Сораштыруда жирлек халкы яисә аның инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган, 16 яшькә житкән өлеше катнашырга хокуклы.

8. Авыл жирлеге башкарма комитеты сораштыру нәтижәләрен проект инициаторына 3 эш көненнән дә соңга калмыйча житкөрә.

3 бүлек. Инициатив проектларны керту һәм карау

14 нче статья. Жирлек башкарма комитетына инициативалы проектлар керту

1. Инициатив проект керткәндә авыл жирлеге башкарма комитетына тәкъдим ителә:

1) кәгазь чыганактагы һәм электрон формадагы проектның график һәм (яисә) таблица материаллары күшымта итеп бирелә торган тасвиrlамасы;

2) әлеге Нигезләмәнен 4 статьясындагы 4, 5 өлешләре нигезендә инициатив төркем төзү беркетмәсе яисә башка документлар, шулай ук проект инициаторының инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда аның исеменнән жирле башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларны билгеләү турындагы карары;

3) гражданнар жыены, жыелышы яисә конференциясе беркетмәсе, гражданнардан сорашиб белешү нәтижәләре һәм (яисә) жирлек халкының яисә аның бер өлешенең инициатив проектына ярдәм күрсәтүен раслый торган имза кәгазыләре.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда жирлек Башкарма комитеты белән эш итәргә вәкаләтле зат тарафыннан жирлек башкарма комитетына турыйдан-туры тапшырыла яисә, аны күчереп жибәргәндә һәм капитал салуда игълан ителгән кыйммәт белән, почта аша жибәрелә.

3. Проектны керту датасы булып, әлеге статьяның 1 өлешендә жирлек башкарма комитеты тарафыннан күрсәтелгән документларны алу көне тора.

4. Документлар инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда жирлекнең башкарма комитеты белән турыйдан-туры эш итәргә вәкаләтле зат тарафыннан жирлекнең башкарма комитетына тапшырылган очракта, күрсәтелгән затка, жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан исемлек һәм аларны алу датасын күрсәтеп, документлар алуда расписка бирелә. Расписка авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан документлар кабул ителгән көнне тапшырылырга тиеш.

15 нче статья. Инициатив проектларны карау буенча комиссия

1. Инициатив проектларны карау буенча комиссия (алга таба - комиссия) инициатив проектларның социаль-икътисадый әһәмиятен объектив бәяләү һәм аларны конкурс нигезендә сайлап алу максатында төзелә.

2. Комиссия 5 кешене тәшкил итә.

3. Комиссиянең шәхси составы авыл жирлеге башкарма комитеты карары белән билгеләнә. Комиссия әгъзаларының гомуми саныннан яртысы жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә. Комиссия составы комиссия тарафыннан кабул ителә торган каарларларга йогынты ясарга мөмкин булган мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлеген тәшереп калдыру өчен формалаштырыла.

4. Комиссия - комиссия рәисе, комиссия рәисе урынбасары, комиссия секретаре һәм аның эшендә катнашучы комиссия әгъзаларыннан тора.

5. Комиссия рәисе:

- комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлеге белән житәкчелек итә;
- комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе проектын формалаштыра;
- комиссия әгъзаларына йәкләмәләр бирә;
- комиссия утырышларында рәислек итә.

6. Конкурс комиссиясе рәисе урынбасары, вакытлыча булмаганда, конкурс комиссиясе рәисе вазыйфаларын башкара.

7. Комиссия секретаре:

- комиссия эшчәнлеген мәгълүмати һәм документлар белән тәэммин итүне, шул исәптән комиссия утырышына өзөрләүне гамәлгә ашыра;
- комиссия әгъзаларына, проект инициаторларына һәм комиссия утырышына чакырылган башка затларга комиссиянең чираттагы утырышын үткәрү датасын, урынын һәм комиссиянең чираттагы утырышының көн тәртибе турында хәбәр итә;
- комиссия утырышлары беркетмәләрен алыш бара.

8. Комиссия әгъзасы:

- комиссия эшендә, шул исәптән комиссия утырышларында катнаша;
- комиссия эше мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертә;
- комиссия утырышларында карала торган документлар һәм материаллар белән таныша;
- комиссия утырышында катнашучыларга сораулар бирә;
- комиссия утырышларында тавыш бирә.

9. Комиссия эшенең төп формасы - утырышлар.

10. Комиссия утырышы аның әгъзаларының яртысыннан да ким булмаган өлеше булган очракта хокуклы дип санала.

11. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә комиссия тарафыннан инициатив проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәэммин ителә. Проект инициативасын карау планлаштырыла торган комиссия утырышы турында проектны башлап җибәрүчеләргә аны үткәрү көненә кадәр биш көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

12. Проект турында фикер алышу һәм комиссия тарафыннан каарлар кабул итү проект инициаторы һәм башка чакырылган затлар катнашыннан башка башкарыла.

13. Комиссия каары утырышта катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда, комиссия утырышында рәислек итүче тавышы хәлиткеч булып тора.

14. Комиссия әгъзалары каарлар кабул итү турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышканда тигез хокукларга ия.

15. Комиссия кабул иткән каар белән килешмәгән очракта, комиссия әгъзасы үзенең аерым фикерен язма рәвештә бәян итәргә хокуклы, ул комиссия утырышы беркетмәсенә күшүп бирелергә тиеш.

16. Комиссия утырышы нәтижәләре буенча беркетмә төzelә, ул комиссия утырышында рәислек итүче, комиссия секретаре һәм аның утырышында катнашкан комиссия әгъзалары тарафыннан комиссия утырышы уздырылғаннан соң өч эш көне эчендә имзалана.

17. Комиссия секретаре, комиссия утырышы беркетмәсенә күл күелгән көннән соң килүче эш көненнән дә соңға калмыйча, аны жирлек башкарма комитеты житәкчесенә жибәрә.

18. Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник яктан тәэммин итүне жирлекнәң башкарма комитеты башкара.

16 нчы статья. Жирлекнәң башкарма комитеты инициатив проектын карау тәртибе

Инициатив проект жирлекнәң башкарма комитеты тарафыннан аны керткән көннән алып 30 көн эчендә карала.

1. Инициатив проектны администрациягә керту турында мәгълүмат «Татарстан Республикасы хоқукий мәгълүматының рәсми порталында» басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш. веб-адрес буенча:

<http://pravo.tatarstan.ru> һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә, инициатив проект жирлек башкарма комитетына кертелгән көннән алып өч эш көне дәвамында, әлеге тәртипнәң 2 статьясындагы 2 өлешендә курсәтелгән белешмәләрне, шулай ук проект инициаторлары турында мәгълүмат урнаштырырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар, аларны тәкъдим итү вакыты курсәтелеп, авыл жирлеге башкарма комитетына үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында хәбәр итәләр.

2. Инициатив проект буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр бирү вакыты жиде эш көнен тәшкил итә. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен 16 яшкә житкән жирлек халкы жибәрергә хоқуклы. Искәрмәләр һәм тәкъдимнәр авыл жирлеге башкарма комитетына турыйдан-туры мөрәжәгать итүче тарафыннан тапшырыла яки почта аша жибәрелә.

3. Инициатив проект буенча искәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне гому миләштерүне комиссия башкара.

4. Инициатив проектны карау нәтиҗәләре буенча комиссия авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенә әлеге статьяның 7 өлешендә курсәтелгән каарларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә. Комиссия каарында шулай ук проектны эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр дә булырга мөмкин.

Әгәр жирлек башкарма комитетына берничә инициатив проект кертелгән булса, шул исәптән өстенлекле проблемаларны тасвиrlау белән, комиссия авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенә конкурс нигезендә сайлап алуны оештырырга тәкъдим итә.

5. Конкурс сайлап алу әлеге тәртипнәң 17 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурста сайлап алуны үткәрү турындагы хәбәр проектлар инициаторларына тиешле каар кабул итепләннән соң өч көннән дә соңға калмыйча жибәрелә.

6. Комиссия тәкъдимен исәпкә алып яки конкурс нәтиҗәләре буенча жирлек башкарма комитеты житәкчесе түбәндәге каарларның берсен кабул итә:

- авыл жирлеге бюджеты турындагы каарда караплан бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирлек бюджеты проектын төзу һәм карау тәртибе (жирлек бюджеты турындагы каарга үзгәрешләр керту) нигезендә әлеге инициатив проектны хупларга һәм аны эшне дәвам итәргә;

- Инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен курсәтеп, аны проект инициаторларына кайтарырга.

8. Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе инициатив проектка ярдәм итүдән баш тарту турында тубәндәгө очракларның берсендә карар кабул итә:

- инициатив проектның керту һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;
- инициатив проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары, жирлек Уставы таләпләренә туры килмәве;
- жирле үзидарә органнарында кирәклे вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;
- инициатив түләүләр барлыкка килмәгән инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чараплар күләмендә жирлек бюджеты чараплары булмау;
- инициатив проектта тасвирланган проблеманы нәтижәлерәк хәл иту мөмкинлеге булу;
- конкурс сайлап алуын узмаган инициатив проектны тану.

9. Проектны карау нәтижәләре буенча карар проект инициаторына кабул ителгән көннән соң өч көннән дә соңга калмыча җибәрелә.

10. Жирлекнең башкарма комитеты, ә өлеге статьяның 8 өлешендәге 5 пунктында каралган очракта, проект инициаторына инициатив проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең яки дәүләт органының жирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш. Проектны эшләп бетерү өчен комиссия комиссия әгъзалары, жирлек башкарма комитеты вәкилләре, проект инициаторы вәкилләре арасыннан эшче төркем төзи, шулай ук проектны эшләп бетерү вакытын билгели. Эшләп бетерелгән инициатив проект комиссия тарафыннан өлеге тәртипнәң 15 статьясы һәм өлеге статья нигезендә карала.

17 нче статья. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу

1. Конкурс сайлап алуны комиссия башкара.

2. Конкурс сайлап алу критерияләре булып тора:

- инициатив проект хәл итүгә һәм аны гамәлгә ашыруга юнәлтелгән проблемаларны билгеләүдә халыкның катнашу дәрәҗәсе;
- инициатив проектны гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелек;

3. Конкурс сайлап алу критерийлары, аларның әһәмияте, аларга тиешле баллар һәм үлчәү коэффициентлары өлеге тәртипкә күшымтада (алга таба - критерийлар) билгеләнгән.

4. Конкурста сайлап алу өлеге тәртипнәң 15 статьясы нигезендә үткәрелә торган комиссия утырышында гамәлгә ашырыла. Комиссия инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узган инициатив проектларны ачыклау критерийлары нигезендә бәяләүне гамәлгә ашыра.

5. Конкурс нигезендә сайлап алу нәтижәләре буенча, йомгаклау билгесен исәпкә алыш, комиссия узган яисә конкурс сайлавы узмаган инициатив проектларын иғълан иту турында караплар кабул итә.

6. Үткән конкурс сайлавы барлык критерийлар буенча максималь суммар балл алган инициатив проект (ике, өч инициативалы проект һ.б.) иғълан ителә.

18 нче статья. Инициатив проектны гамәлгә ашыру турында жирлек башкарма комитеты карапы

1. Инициатив проектны гамәлгә ашыру түрүнда жирлек башкарма комитеты житәкчесе карап чыгара.
2. Инициатив проектны гамәлгә ашыру түрүндагы карап үз эченә алырга тиеш:

- инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлықка килергә тиеш булган объектның исеме (адресы яки урыны құрсәтелгән) яисә гамәлгә ашыруға инициатив проект жибәрелгән чараның атамасы;
- жирлек бюджеты акчаларын тоту юнәлеши (төзелеш, реконструкцияләү, сатып алу, чара (чаралар) үткәрү һәм башкалар;
- инициатив проектны тормышка ашыруға бүлеп бирелә торған жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүченең атамасы;
- заказ бирүче, төзүче атамасы;
- объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны) тормышка ашыру;
- инициатив түләүләр күләме бүлеп, объектның фаразланган (чикле) бәясе яисә чараны (чараларны) уздыруға акчаларның ин чик күләме;
- объектның фаразланган (чик) бәясен яки инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, чараны (чараларны) үткәрүгә чаralарның ин чик күләмен гамәлгә ашыру еллары буенча бүлү.

19 нчы статья. «Интернет» мәгълүмат-коммуникация чөлтәрендә инициативалы проект түрүнде мәгълүматны бастырып чыгару (халықка житкерү) һәм урнаштыру тәртибе

Инициатив проектны жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан карау, инициатив проектны гамәлгә ашыру барышы, шул исәптән акчаларны файдалану, аны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашуы түрүнде, «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталы»да веб-адрес буенча бастырып чыгарылырга (халықка житкерелергә): <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Актаныш муниципаль районның рәсми сайтында веб-адрес буенча: <http://aktanysh.tatarstan.ru> урнаштырылырга тиеш.

Авыл жирлеге Башкарма комитетының инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәләре түрүндагы хисабы «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» веб адресы буенча: <http://pravo.tatarstan.ru> басылып чыгарга (халықка житкерелергә) һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәмамланғаннан соң 30 календарь көн эчендә урнаштырылырга тиеш.

Татарстан Республикасы
 Актаныш муниципаль районы
 Иске Айман авыл жирлегенең
 инициатив проектларны тәкъдим итү,
 көртү, фикер алышу һәм карау
 тәртибенә карата күшымта

**Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу критерийлары, аларның
 әһәмияте, аларга тиешле баллар һәм үлчәү коэффициентлары**

№ т/б	Конкурс сайлап алу критериясе исеме	Конкурс сайлап алу критериясенең әһәмияте	Баллар саны	Улчәү коэффициенты
1.	Критерийлар төркеменең атамасы курсәтелә			
1.1.	Критерийлар атамасы курсәтелә	Критерийлар әһәмияте курсәтелә	Тиешле критерийга ирешкәндә бирелә торган баллар саны курсәтелә	Берәмлек өлешләрендә үлчәү коэффициенты критерийның әһәмиятлелегенә бәйле рәвештә курсәтелә, барлық авырлык коэффициентларының суммасы берәмлек тәшкил итәргә тиеш
		Критерийлар әһәмияте курсәтелә	90 балл	
		Критерийлар әһәмияте курсәтелә	80 балл	

